

El programa Ramón y Cajal a la UPF

Gràcies al projecte Ramón y Cajal, promogut pel Ministeri de Ciència i Tecnologia, s'incorporen a la Universitat divuit investigadors, que provenen de diferents àmbits i amb una sòlida formació a diversos centres de recerca internacional. Tots ells exposen les seves línies de recerca i l'opinió sobre l'oportunitat de reincorporar-se a la recerca en el nostre país. (pàg. 2)

Entrevista a Francisco Fernández Buey

"La finalitat principal de la càtedra és cultivar, dins i fora de la Universitat, els valors positius que faciliten el respecte per les diferències, la lliure expressió de les cultures i la integració voluntària de les minories culturals que, com a conseqüència dels importants moviments recents de població, hi ha a la nostra societat." (pàg. 15)

Una comissió del govern alemany visita el Departament d'Economia i Empresa

Una delegació del govern alemany, formada per destacats catedràtics i experts del ministeri d'aquell país, visita el Departament d'Economia i Empresa, a fi de conèixer el model d'ensenyament i recerca per a una possible implantació en el seu país. (pàg. 18)

El Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya

El CCUC va néixer amb l'objectiu de ser l'instrument central per permetre el compartiment de recursos i serveis als membres del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya. Permet tenir notícia dels fons bibliogràfics de les universitats catalanes i d'un bon nombre d'institucions acadèmiques i científiques, amb una sola consulta, des de qualsevol punt connectat a la xarxa, i al llarg de totes les hores del dia. (pàg. 19)

També en aquest número: **10**

Activitats (pàg. 19)

Premis (pàg. 20)

Tesis doctorals (pàg. 20)

NÚMERO 10 NOTÍCIES DE

R E C E R C A

OCTUBRE 2001/
MARÇ 2002

UNIVERSITAT
P F
POMPEU FABRA

El programa Ramón y Cajal a la UPF

A l'abril del 2001, el Ministeri de Ciència i Tecnologia va posar en marxa el programa Ramón y Cajal de contractació de científics perquè s'incorporessin al sistema estatal de ciència i tecnologia. Aquest programa es basa en la coresponsabilitat entre el centre de recerca al qual s'incorpora l'investigador i el Ministeri, que aporta el 80% del sou durant cinc anys. Es pretén consolidar així una base de científics amb una sòlida experiència internacional en contractació estable, que els permetrà l'articulació de la seva carrera professional.

El programa Ramón y Cajal afavoreix la rotació d'investigadors, atès que els sol·licitants han hagut d'acreditar la seva estada superior a un any i mig en centres de recerca diferents del que desitgen incorporar-se. D'altra banda, la característica fonamental d'aquest programa és la contractació laboral de doctors que hagin presentat projectes de recerca específics i singulars.

Al setembre, el Ministeri de Ciència i Tecnologia va finalitzar el procés de selecció dels 800 investigadors i es van adjudicar els contractes a les institucions i als centres que havien seleccionat.

A la UPF s'incorporen divuit investigadors, que provenen de diferents àmbits i que s'han format a diversos centres internacionals de recerca.

Nom: **Maria del Mar Albà Soler.**

Lloc i any de naixement: **Vilanova i la Geltrú, 1969.**

Doctorat: **Centre d'Investigacions i Desenvolupament, CSIC; Barcelona, 1992-1997.**

Departament: **Departament de Ciències Experimentals i de la Salut.**

Principals línies de recerca: **biologia computacional, genòmica comparativa, anàlisi de genomes vírics.**

Principals treballs publicats:

MESSEGUER, X.; ESCUDERO, R.; FARRÉ, D.;

NÚÑEZ, O.; MARTÍNEZ, J.; ALBÀ, M. M.,

"PROMO: detection of known transcription regulatory elements using species-tailored searches". *Bioinformatics*, 2001. [En premsa].

ALBÀ, M. M.; DAS, R.; ORENGO, C.; KELLAM, P., **"Genome wide function conservation and phylogeny in the *Herpesviridae*". *Genome Research*, 11. 2001. 43-54.**

ALBÀ, M. M.; LEE, D.; PEARL, F.M.G.; SHEPHERD, A.J.; MARTIN, N.; ORENGO, C.A.; KELLAM, P., **"VIDA: A virus database system for the organization of virus genome open reading frames". *Nucleic Acids Research*, 29. 2001. 133-136.**

JENNER, R.; ALBÀ, M. M.; BOSHOF, C.; KELLAM, P., **"Kaposi's sarcoma-associated herpesvirus latent and lytic gene expression as revealed by DNA arrays". *Journal of Virology*, 75. 2001. 891-902.**

LUMBRERAS, V.; ALBÀ, M. M.; KLEINOW, T.; KONCZ, C.; PAGÈS, M., **"Domain fusion between SNF1-related kinase subunits during plant evolution". *EMBO Reports*, 2. 2001. 55-60.**

ALBÀ, M. M.; SANTIBÁÑEZ-KOREF, M. F.; HANCOCK, J.M., **"The comparative genomics of polyglutamine repeats: extreme difference in the codon organization of repeat-encoding regions between mammals and *Drosophila*". *Journal of Molecular Evolution*, 52. 2001. 249-259.**

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

La meua recerca s'emmarca dins del camp de la biologia computacional o bioinformàtica. El principal objectiu és el descobriment de funció molecular a partir de la determinació de seqüències que han estat conservades al llarg de l'evolució, en el DNA i en les proteïnes. Durant els últims tres anys m'he centrat en l'anàlisi comparativa de genomes vírics. Juntament amb investigadors de l'University College London he treballat en el desenvolupament d'una base de dades de seqüències víriques i he fet diversos estudis sobre l'evolució del contingut gènic en els herpesvirus.

A quin equip us integreu?

M'integro en l'equip del Dr. Roderic Guigó, que forma part del Grup de Recerca en Informàtica Mèdica del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

Crec que el programa Ramón y Cajal és un important pas cap a la dinamització de les vies d'entrada de personal investigador en recerca pública, des del moment que ofereix a un bon nombre d'investigadors la possibilitat de desenvolupar una línia de recerca pròpia sense la necessitat de tenir una plaça. El programa utilitza un sistema d'avaluació únic, basat en el currículum i el projecte del candidat, el que és una manera òptima de fer la selecció. Crec, però, que un aspecte que pot portar problemes és el d'exigir una carta d'acceptació d'un centre d'investigació com a condició prèvia per poder tramitar la sol·licitud. Un sistema en què primer s'avaluessin tots els possibles candidats i després es negociés la incorporació al centre serviria per simplificar el procés i per assegurar que els mèrits dels candidats fossin prioritàris.

Més informació:

A/e: mar.alba@cexs.upf.es

<http://www1.imim.es/~malba/>

Nom: **Marcelo Bertalmío.**
Lloc i any de naixement: **Montevideo (Uruguai), 1972.**
Doctorat: **enginyeria elèctrica per la Universitat de Minnesota (EUA).**
Departament: **Departament de Tecnologia.**
Principals línies de recerca: **processament d'imatges.**

Principals treballs publicats:
BERTALMIÓ, M.; BERTOZZI, A.; SAPIRO, G., "Navier-Stokes Fluid Dynamics and Image and Video Inpainting". **IEEE Computer Society Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR '01).** Hawaii, desembre 9-14, 2001.

BERTALMIÓ, M.; CHENG, L. T.; OSHER, S.; SAPIRO, G., "Variational Problems and Partial Differential Equations on Implicit Surfaces: The Framework and Examples in Image Processing and Pattern Formation". **Journal of Computational Physics, 2001.** [En premsa].

BERTALMIÓ, M.; SAPIRO, G.; RANDALL, G., "Morphing Active Contours". **IEEE PAMI. Vol. 22, 7. Juliol 2000.** Pàg. 733-737.

BERTALMIÓ, M.; SAPIRO, G.; CASELLES, V.; BALLESTER, C., "Image Inpainting". **Proc. of SIGGRAPH, Nova Orleans. Juliol del 2000.** Pàg. 417-424.

BERTALMIÓ, M.; SAPIRO, G.; RANDALL, G., "Region tracking on level-sets methods". **IEEE Trans. on Medical Imaging, 18:5. Maig de 1999.** Pàg. 448-451.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

El processament d'imatges és una disciplina que estudia com resoldre els problemes de computadores que involucren imatges, per obtenir resultats que rivalitzen amb els d'un operador humà. Les seves aplicacions són molt àmplies i se centren en àrees tan diverses com són la biologia, la producció industrial, la infografia, la medicina, la geologia...

En els darrers anys s'ha consolidat la metodologia d'emprar equacions de derivades parcials (EDP) per resoldre problemes de processament d'imatges. Els avantatges més clars de l'ús de les EDP provenen dels ciments sòlids matemàtics de la teoria: l'error de "discretització", inevitable quan es treballa amb imatges digitals, apareix en la realització dels algoritmes i no d'entrada en el seu disseny. Es té una comprensió cabdal del comportament dels algoritmes (existència i tipus de solucions); es poden combinar algoritmes amb facilitat, com també elaborar algoritmes nous, i estendre la teoria ja existent.

En aquest projecte proposo fer servir EDP per atacar en profunditat un problema d'enorme utilitat pràctica: la restauració (*inpainting*) i seguiment (*tracking*) en seqüències d'imatges. Es tracta, doncs, de desenvolupar algoritmes que permetin, d'una banda, el seguiment d'objectes arbitraris (en nombre, forma, topologia) al llarg d'una seqüència d'imatges o "pel·lícula"; i, d'una altra banda, poder restaurar determinades zones de pel·lícules posant en l'interior d'aquestes zones informació que visualment no desentoni amb l'entorn (entorn de l'espai —la mateixa imatge— i en el temps —imatges adjacents—).

Entre les aplicacions d'aquests algoritmes es comptaria la restauració de films malmesos, l'eliminació d'objectes —micròfons, cables, subtítols— de pel·lícules en substitució d'uns altres (per a

publicitat, per exemple), el seguiment automàtic de jugadors en espectacles esportius, ajuda a la navegació automàtica, augment de resolució d'alta qualitat (*super-resolution*), la reconstrucció tridimensional de neurones a partir de seqüències de talls, etc.

A quin equip us integreu?

M'he integrat al Grup de Processament d'imatges del Departament de Tecnologia, amb Vicent Caselles, Coloma Ballester, Andreu Solé i Joan Verdera.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics? Em sembla fenomenal.

Més informació:

A/e: marcelo.bertalmio@tecn.upf.es

Nom: **David Comas Martínez.**

Lloc i any de naixement: **Barcelona, 1969.**

Doctorat: **Biologia per la Universitat de Barcelona, 1997.**

Departament: **Ciències Experimentals i de la Salut.**

Principals línies de recerca: **genètica de poblacions humanes.**

Principals treballs publicats:

COMAS, D.; PÁABO S.; BERTRANPETIT, J., "Heteroplasmy in the control region of human mitochondrial DNA." **Genome Research, 5. 1995.** Pàg. 89-90.

COMAS, D.; CALAFELL, F.; MATEU, E.; PÉREZ-LEZAUN A.; BERTRANPETIT, J., "Geographic variation in human mtDNA control region sequence: the population history of Turkey and its relationship to the European populations". *Molecular Biology and Evolution*, 13. 1996. Pàg. 1067-1077.

COMAS, D.; CALAFELL, F.; MATEU, E.; PÉREZ-LEZAUN, A.; BOSCH, E.; MARTÍNEZ-ARIAS, R.; CLARIMÓN, J.; FIORI, G.; LUISSELLI, D.; PETTENER, D.; FACCHINI, F.; BERTRANPETIT, J., "Trading genes along the silk road: mitochondrial DNA sequences and the origin of the Central Asian populations". *American Journal of Human Genetics*, 63. 1998. Pàg. 1824-1838.

COMAS, D.; REYNOLDS, R.; SAJANTILA, A., "Analysis of mtDNA HVRII in several human populations using an immobilised SSO probe hybridisation assay". *European Journal of Human Genetics*, 7. 1999. Pàg. 459-468.

COMAS, D.; CALAFELL, F.; BENCHEMSI, N.; HELAL, A.; LEFRANC, G.; STONEKING, M.; BATZER, M. A.; BERTRANPETIT, J.; SAJANTILA, A., "Alu insertion polymorphisms in Northwest Africa and the Iberian Peninsula: evidence for a strong genetic boundary through the Gibraltar Straits". *Human Genetics*, 107. 2000. Pàg. 312-319.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

La recerca que desenvolupo se centra en l'estudi de la diversitat genètica humana i la seva comparació amb altres organismes, principalment primats. L'anàlisi d'aquesta diversitat es fa tenint en compte dos punts de vista diferents, però alhora complementaris.

D'una banda, aquesta anàlisi té com a objectiu la comprensió dels mecanismes generadors de diversitat en les poblacions humanes, com per exemple l'efecte que tenen la selecció i la mutació sobre les regions genòmiques estudiades. D'una altra banda, aquesta anàlisi també permet entendre la història evolutiva de les poblacions a les quals pertanyen els individus analitzats, és a dir, quins processos demogràfics han modulats la seva composició genètica. En aquest sentit, l'objectiu de l'anàlisi és la comprensió de processos com ara migracions, expansions de poblacions o colls d'ampolla. De la conjunció d'aquestes dues vessants es pot assolir un coneixement profund dels mecanismes genòmics i demogràfics que han generat les poblacions humanes actuals.

En quin equip us integreu?

M'integro en la Unitat de Biologia Evolutiva de la UPF, dirigida per Jaume Bertranpetit, amb qui he estat col·laborant estretament. L'esmentat grup té una àmplia i sòlida experiència en genètica de poblacions humanes, tant en la generació de dades com en l'explotació numèrica d'aquestes.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

En principi el programa Ramón y Cajal s'ha dissenyat per ser una bona eina d'incorporació de científics dins el sistema de recerca actual. Crec que l'objectiu del programa és fomentar un bon nivell de recerca i permetre que científics que han desenvolupat part de la seva formació en diferents centres puguin desenvolupar la seva pròpia recerca en el nostre país. De tota manera, crec que és massa aviat per fer valoracions sobre el programa, atès que tot just acaba de començar i hi ha certs aspectes que encara s'han d'acabar de concretar.

Més informació:

A/e: david.comas@cexs.upf.es
<http://www.upf.es/cexs/recerca/bioevo/membresind.htm>

Nom: **Victor Dalmau Llovet.**

Lloc i any de naixement: **Sudanel (Lleida), 1971.**

Doctorat: **doctor en Informàtica per la Universitat Politècnica de Catalunya, 2000.**

Departament: **Departament de Tecnologia.**

Principals línies de recerca: **teoria de la complexitat, el problema de satisfacció de restriccions, transicions de fase en problemes combinatoris i teoria de l'aprenentatge computacional.**

Principals treballs publicats:
DALMAU, V. "A Dichotomy Theorem for Learning Quantified Boolean Formulas". *Machine Learning*, 35(3). 1999.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

La major part del meu treball s'emmarca en el camp de la teoria de la complexitat, que podria definir-se com l'estudi analític dels recursos (generalment temps) necessaris per resoldre una determinada tasca mitjançant un algorisme. Des del mateix moment de la seva fundació, a principis dels anys setanta, la teoria de la complexitat ha fet de les fórmules lògiques (i de les tasques associades a elles) un dels seus principals camps d'estudi, degut, entre d'altres raons, al fantàstic grau d'expressivitat que aquestes posseeixen. Gran part de la meua recerca consisteix en l'estudi de dues tasques o operacions sobre fórmules lògiques: satisfactibilitat i aprenentatge.

Darrerament també m'he interessat en el fenomen de canvis de transició en problemes combinatoris. Breument i de manera molt general, un canvi de transició podria definir-se com un canvi abrupte en el comportament d'un objecte combinatori, com ara un graf, quan un paràmetre que el caracteritza varia molt lleugerament.

L'estudi de canvis de transició en l'àmbit d'objectes combinatoris va ser encetat a finals de la dècada de 1950 pels llegendaris matemàtics hongaresos Erdős i Rényi i ha adquirit recentment una gran rellevància degut a certa connexió amb el camp de la complexitat computacional. Avui en dia, canvis de transició en problemes combinatoris son estudiats en disciplines tant diverses com ara teoria de grafs, intel·ligència artificial o mecànica estadística.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

En primer lloc, crec que és encara aviat per fer-ne una valoració definitiva.

Sembla que el programa Ramón y Cajal omplirà un buit existent en l'actual sistema de formació d'investigadors: els programes de beques predoctorals (beques FPI del Ministeri de Ciència i Tecnologia o les beques FI del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació) que ja van funcionar des de fa uns anys no disposaven d'una prolongació natural en la forma d'un programa consistent de beques postdoctorals.

Curiosament, la major part de beques postdoctorals disponibles

abans que el programa Ramón y Cajal s'encetés consistien en beques per anar a l'estranger. La conseqüència inevitable d'aquesta situació és un continu flux de doctors cap a universitats i centres de recerca estrangers. Crec que aquesta mancança en l'actual sistema de formació d'investigadors serà compensat pel programa Ramón y Cajal. El temps decidirà si el programa és efectiu en la recuperació de "cervells fugits", tal com ha pregonat amb tanta insistència el Ministeri de Ciència i Tecnologia. És inevitable certa reserva a la vista de la procedència dels candidats acceptats en la primera convocatòria.

De tota manera, un pot estar segur que el programa Ramón y Cajal contribuirà positivament al desenvolupament de la ciència i la tecnologia a Espanya gràcies a la incorporació d'un nombre d'investigadors major que el que, fins ara, el sistema actual de formació d'investigadors podia assimilar.

Més informació:

A/e: victor.dalmau@cexs.upf.es

Nom: **Fabrizio Germano.**

Lloc i any de naixement: **Roma (Itàlia), 1968.**

Doctorat: **Universitat de Califòrnia a San Diego (EUA), 1996.**

Departament: **Departament d'Economia i Empresa.**

Principals línies de recerca: **teoria de jocs.**

Principals treballs publicats:

DEMICHELIS, S.; GERMANO, F., "On the Indices of Zeros of Nash Fields". *Journal of Economic Theory*, 94:2. 2000. Pàg. 192-217.

DEMICHELIS, S.; GERMANO, F., "Some Consequences of the Unknottedness of the Walras Correspondence". *Journal of Mathematical Economics*, 34:4. 2000. Pàg. 537-545.

ALBANO, G. L.; GERMANO, F.; LOVO, S., "A Comparison of Standard Multi-Unit Auctions with Synergies". *Economics Letters*, 71:1. 2001. Pàg. 55-60.

GERMANO, F., "On Nash Equivalence Classes of Generic Normal Form Games". *CORE Discussion Paper*, 98/33. 1998.

DEMICHELIS, S.; GERMANO, F., "On Knots and Dynamics in Games". *CORE Discussion Paper*, 2000/10. 2000.

DEMICHELIS, S.; GERMANO, F., "On the Indices of Zeros of Nash Fields: Extensions and Applications". *CORE Discussion Paper*, 2000/17. 2000.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

La meua recerca se centra a comprendre i a formalitzar el comportament i la interacció dels individus i entre ells, o de grups d'individus, i a emprar els resultats en el disseny d'institucions per, per exemple, organitzar el comerç de la manera més eficient possible en un determinat entorn.

En quin equip us integreu?

En el grup de teoria de jocs.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

El programa Ramón y Cajal no només permet la incorporació de joves científics a les universitats espanyoles, sinó que també els proporciona l'oportunitat de prosseguir un pla de recerca a llarg termini, cosa no tan freqüent en

altres ajuts a la recerca (si més no, en economia).

Més informació:

A/e: fabrizio.germano@econ.upf.es

Nom: **Esther Hauk.**

Lloc i any de naixement: **Karlsruhe (Alemanya), 1971.**

Doctorat: **Institut Universitari Europeu (Florència), 1997.**

Departament: **Departament d'Economia y Empresa.**

Principals línies de recerca: **teoria de jocs no cooperativa, organització industrial, corrupció, aprenentatge, economia experimental.**

Principals treballs publicats:

HAUK, E., "Leaving the Prison: Permitting Partner Choice and Refusal in Prisoner's Dilemma Games". *Computational Economics* [En premsa].

HAUK, E.; HURKENS, S., "Secret Information Acquisition in Cournot Markets". *Economic Theory*, 18(3), 2001. Pàg. 661-681.

HAUK, E.; HURKENS, S., "On Forward Induction and Evolutionary and Strategic Stability". *Journal of Economic Theory*. [En premsa].

HAUK, E.; NAGEL, R., "Choice of Partners in Multiple Two-Person Prisoner's Dilemma Games: An Experimental Study". *Journal of Conflict Resolution*. 2001.

HAUK, E.; SÁEZ-MARTÍ, M., "On the Cultural Transmission of Corruption". *Journal of Economic Theory*. [En premsa].

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

L'objectiu del meu projecte Ramón y Cajal és l'estudi de l'impacte que hi ha en la interacció estratègica entre individus i organitzacions; la forma com s'estructura la relació; la manera com els agents processen la informació, i la informació de què disposen. Algunes implicacions pràctiques que estudiarem són la reducció de la corrupció i l'adjudicació de projectes públics.

La importància de l'estructura d'interacció s'estudiarà en tres contextos: subhastes i concursos, aparició de diferents estructures de mercat en un context oligopòlic per la reacció d'altres participants en el mercat; la comunicació d'intencions mitjançant l'elecció d'accions ("Inducció cap endavant"). Proposarem un concepte d'equilibri que resulti d'un procés de comportament evolutiu i que satisfaci algunes condicions mínimes que implica la noció d'"inducció cap endavant".

La inducció cap endavant vol que els agents facin inferències sobre el futur a partir d'accions passades d'una manera determinada. Això ens condueix directament a l'estudi del processament d'informació, que es modela sovint amb mecanismes d'aprenentatge. Atès que els models actuals són deficientes per a jocs amb espais continus d'estratègies, proposarem nous models per a aquests tipus de jocs. També estudiarem com els agents indueixen la revelació d'informació per mitigar els costos d'informació asimètrica. En particular, estudiarem com la informació asimètrica provoca corrupció en l'adjudicació de projectes públics i com la integració econòmica pot ajudar un país a reduir el seu nivell de corrupció. Finalment estudiarem com un concurs d'idees pot ajudar el patrocinador a aprendre les seves preferències.

En quin equip us integreu?

M'integro en l'equip de microeconomia del Departament d'Economia i Empresa, en el projecte del professor Antonio Cabrales.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics? Em sembla molt bé.

Més informació:

A/e: esther.hauk@econ.upf.es
<http://www.econ.upf.es/~hauk/>

Nom: **Adriana Kugler Ruiz.**

Lloc i any de naixement: **Minneapolis (EUA), 1969.**

Doctorat: **Universitat de Califòrnia a Berkeley, 1997.**

Departament: **Departament d'Economia i Empresa.**

Principals línies de recerca: **economia laboral, economia del desenvolupament i econometria.**

Principals treballs publicats:

KUGLER, A., "The Impact of Firing Costs on Turnover and Unemployment: Evidence from the Colombian Labour Market Reform". *International Tax and Public Finance Journal*, 6. 1999. Núm. 3. Pàg. 389-410.

KUGLER, A.; SAINT-PAUL, G., "How do Firing Costs affect Worker Flows in a World with Adverse Selection?". UPF *Mimeo*, 2001.

KUGLER, A.; ANGRIST, J., "Protective or Counter-Productive? Labor Market Institutions and the Effect of Immigration on EU Natives". *NBER Working Paper No. 8660*, 2001.

KUGLER, A., "Effects of Increased Labor Market Flexibility: Theory and Evidence from Colombia's Labor Market Reform". UPF *Mimeo*, 2001. [En premsa].

KUGLER, A., "From Severance Pay to Self-Insurance: The Effects of Severance Payments Savings Accounts in Colombia". *UPF Working Paper*, 592, 2001. [En premsa].

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

La meua recerca examina l'impacte de les regulacions dels mercats de béns i treball sobre l'àmbit laboral. Mentre que aquestes regulacions —com ara els costos de l'acomiadament, els impostos sobre les nòmines i els costos administratius per establir un negoci— es considera que distorsionen les decisions del treballador i de qui el contracta, l'impacte en xarxa d'aquestes regulacions sobre el

salari i la contractació són, sovint, ambigües. La meua recerca desenvolupa models del mercat laboral per aclarir aquests impactes quan les regulacions s'imposen als mercats amb informació asimètrica, en mercats amb sectors disconformes o en presència de factors imprevistos, com ara la immigració. Aleshores faig servir dades individuals i d'empreses per estudiar les prediccions dels meus models i establir relacions causals entre les regulacions i les conseqüències del mercat laboral.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

El programa Ramón y Cajal ofereix una gran oportunitat per atraure i retenir investigadors d'excel·lència a les universitats espanyoles. És un esforç per mantenir les universitats espanyoles al nivell de les universitats d'arreu del món.

Més informació:

A/e: adriana.kugler@econ.upf.es
<http://www.econ.upf.es/~kugler/>

Nom: **Albert Lamarca i Marquès.**

Lloc i any de naixement: **Barcelona, 1969.**

Doctorat: **doctor en Dret Civil per la Universitat de Bolonya (1997). Llicenciat en Dret (1993) i en Geografia i Història (1995) per la Universitat de Barcelona.**

Departament: **Departament de Dret.**
Principals línies de recerca: **dret d'obligacions i contractes. Dret civil de Catalunya.**

Principals treballs publicats:

LAMARCA I MARQUÈS, A., *El hecho del acreedor y la imposibilidad de la prestación*, Studia Albortiana LXXVIII. Bolonya: Publicaciones del Real Colegio de España, 2001. Pàg. 277.

LAMARCA I MARQUÈS, A., "Entra en vigor la llei de modernització del dret alemany d'obligacions". *Indret*, 1. 2002.

LAMARCA I MARQUÈS, A., "Das neue Familiengesetzbuch Kataloniens". *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht*, 3. 2002. [En premsa].

LAMARCA I MARQUÈS, A., "Avantprojecte de segona llei de modificació de les disposicions sobre dret de danys a Alemanya". *InDret*, 3. 2001.

LAMARCA I MARQUÈS, A., "Qui és català? La darrera jurisprudència sobre veinatge civil". *La Notaria*, 5. 2001. Pàg. 17-53.

LAMARCA I MARQUÈS, A., "La modernització del dret alemany d'obligacions: la reforma del BGB". *InDret*, 2. 2001.

LAMARCA I MARQUÈS, A., "Comentari als articles 270 a 272 del Codi de família". A: EGEA FERNÁNDEZ, J.; FERRER RIBA, J. (DIRECTORS) I LAMARCA I MARQUÈS, A.; RUISÁNCHEZ CAPELÁSTEGUI, C. (COORDINADORS), *Comentari al Codi de família, la Llei d'unions estables de parella i la Llei de situacions convivencials d'ajuda mútua*. Madrid: Tecnos, 2000. Pàg. 2085-2095.

LAMARCA I MARQUÈS, A., "La prescripció de les accions personals que no tenen assenyalat termini especial en el dret civil de Catalunya: la seva inaplicació". *Revista Jurídica de Catalunya*, 1999. Pàg. 957-982.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

El projecte d'investigació finançat amb el programa Ramón y Cajal del MCYT versa sobre els diferents remeis a l'incompliment d'obligacions (*Remedies*). Partint del model anglosaxó del *Common Law*, amb la recerca es vol aconseguir dissenyar un sistema unitari dels remeis de què disposa el titular d'un dret subjectiu davant la seva lesió. En els ordenaments jurídics continentals europeus no estan coordinats aquests remeis i no se'n fa un tractament conjunt o unificat. Aquesta és la fita que em plantejo atènyer amb el projecte: analitzar els diferents remeis d'acord

amb els seus pressupòsits, funcions i eficàcia, i de manera transversal per a tot l'ordenament jurídic, tot implicant els seus diferents sectors, principalment el dret d'obligacions i contractes i el dret de propietat, però també el dret de la persona, de la família i de les successions. Cal poder explicar els remeis en termes de la tutela que ofereixen: compensatòria, coercitiva, declaratòria, restitutòria i, àdhuc, punitiva, en funció de la satisfacció de l'interès de la part lesionada.

En quin equip us integreu?

M'integro en el grup InDret de l'Àrea de Dret Civil i en el Grup de Recerca de Dret Patrimonial reconegut pel DURSI.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

Penso que el programa Ramón y Cajal és una bona alternativa a les disfuncions de finançament per a recursos humans en els centres públics de recerca. El programa presenta algunes incògnites sobre el seu desenvolupament futur, per l'entrada en vigor de la nova Llei orgànica d'universitats, però dona un missatge clar, encara no gaire estès a les facultats de Dret d'on jo vinc: els joves investigadors han de formar-se en els centres de referència internacional. Només així poden exigir que el sistema públic de recerca del seu país els aculli i els doni finançament.

Un dels aspectes que valoro més positivament del programa és l'autonomia que dona als investigadors, i la garantia d'estabilitat en el finançament de la recerca basada en una avaluació periòdica externa.

També veig molt positiva la integració de ple dret dels investigadors com a professors doctors a temps complet en els centres d'adscripció i el règim de contractació laboral. Una bona part dels millors investigadors del país passen molts i molts anys, de

vegades més de deu, en una situació absolutament precària, sense haver pogut cotitzar mai a la Seguretat Social ni haver gaudit del sistema de prestacions públiques. Encara ara, els becaris d'investigació predoctoral del DURSI no tenen cap mena d'assistència sanitària, però tributen per l'Impost de la Renda com a rendiments del treball, igual que les dietes que perceben per desplaçaments a l'estranger.

També penso que el programa Ramón y Cajal aconsegueix un equilibri raonable entre el criteri de la qualitat i l'excel·lència investigadora i l'autonomia dels departaments universitaris. Vull creure que les negatives a acceptar bons candidats per part de departaments universitaris ha estat mínima.

Més informació:

A/e: albert.lamarca@dret.upf.es
www.indret.com

Nom: **Humberto Llavador González.**

Lloc i data de naixement: Alacant, 1968.

Doctorat: Universitat de Califòrnia a Davis, 2000.

Departament: Departament d'Economia i Empresa.

Principals línies de recerca: economia política, teoria de la decisió, teories redistributives.

Principals treballs publicats:

LLAVADOR, H. G.; ROEMER, J. E., "An equal opportunity-approach to the allocation of international aid". *Journal of Development Economics*, 64. 2001. Pàg. 147-171.

LLAVADOR, H. G., "Abstention and political competition". *Review of Economic Design*, 5. 2000. Pàg. 411-432.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

La meua recerca s'inclou en l'àrea de l'economia política, que es caracteritza per l'estudi de per què la política econòmica es determina endògenament com a resultat d'un procés electoral. El meu interès se centra en la influència dels processos de competència política en la determinació de la política econòmica, i en l'estudi del comportament estratègic de votants i partits. Algunes preguntes a respondre són: per què voten o per què s'abstenen els individus?, quin efecte té l'abstenció en les polítiques anunciades pels partits?, com es transformen els resultats electorals en polítiques econòmiques?, o quina és la influència de cada partit en la determinació de la política? Una característica comuna a la majoria de les anàlisis en economia política és el contrast entre una descripció detallada del funcionament d'una economia complexa i una descripció simplista del procés polític; és a dir, els agents polítics (votants i partits) són capaços de comportaments molt menys sofisticats que els agents econòmics, tot i que ambdós siguin diferents facetes del mateix individu. L'origen d'aquest tractament asimètric es troba en la inexistència d'un model convincent de competència política. Per tant, un dels objectius de la meua recerca és desenvolupar i aplicar un model de competència política que incorpori la riquesa que s'observa en els diferents processos electorals.

També he analitzat com caldria que es distribuís l'ajuda internacional entre els països en vies de desenvolupament, segons el principi d'igualtat d'oportunitats, que persegueix compensar aquells països amb "circumstàncies" adverses i penalitzar aquells que implementen una "mala" política econòmica. Aquesta anàlisi contrasta amb la visió generalitzada que busca maximitzar el creixement de la renda per càpita o la taxa mitjana de creixement entre els

països receptors. Comparada amb la distribució actual i la distribució resultant d'aplicar principis utilitaristes com ara la taxa de creixement, el principi de la igualtat d'oportunitats ofereix una distribució més igualitària de l'ajuda internacional alhora que genera els incentius adequats per dur a terme una política econòmica adequada.

En quin equip us integreu?

En l'equip d'anàlisi microeconòmica del Departament d'Economia i Empresa.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

Ha estat una gran satisfacció haver estat un dels investigadors seleccionats, cosa que em permetrà concentrar-me en els diversos projectes de recerca que porto entre mans. El programa Ramón y Cajal es pot convertir en un bon mitjà d'oxigenar la recerca en la universitat espanyola. Per això caldria que fos fidel al principi de selecció per mèrits i exigir que els candidats tinguessin una àmplia formació en centres estrangers, per tal d'evitar la coincidència amb altres programes. Crec que és especialment lloable que el programa estigui obert a investigadors de qualsevol nacionalitat.

Més informació:

A/e: humberto.llavador@econ.upf.es
<http://www.econ.upf.es/~llavador>

Nom: **Jimena Llopis.**

Lloc i any de naixement: **Caracas (Veneçuela), 1962.**

Doctorat: **Matemàtica per la Universitat Central de Veneçuela, 1989.**

Departament: **Departament de Tecnologia.**

Principals línies de recerca: **lògica matemàtica, combinatòria i intel·ligència artificial.**

Principals treballs publicats:

DI PRISCO, C.; LLOPIS, J.; TODORCEVIC, S., "Parametrized Partitions of Products of Finite Sets". *Combinatorica*, 2001. [En premsa].

DI PRISCO, C.; LLOPIS, J.; TODORCEVIC, S., "Borel Partition of Products of Finite Sets and the Ackerman's Funct". *Journal of Combinatorial Theory*, 9. 2001. Pàg. 333-349.

LLOPIS, J.; TODORCEVIC, S., "Borel Partition of Products of Finite Sets and the Ackerman's Funct". *Publicacions del CRM*, 378. 1998.

BERRIZBEITIA, P.; LLOPIS, J., "K-Cycles in conjunctions of Graphs". *Informe Intern. Universitat Simón Bolívar*, 1997.

MÉNDEZ, G.; LOBO, J.; LOPIS, J.; BARAL, C., "Temporal Logic in Action Description Languages". *Proceedings of the XVI International Conference of the Computer Science Society*, 1996. Pàg. 10-21.

GEFFNER, H.; MÉNDEZ, G.; LLOPIS, J., "Sound and Efficient Non Monotonic Reasoning". *Proceedings of IJCAI*, 1995. Pàg. 1495-1501. [Morgan Kauffman Publishers].

GEFFNER, H.; MÉNDEZ, G.; LLOPIS, J., "Disjunctive facts in Causal Default Reasoning". *Proceedings of IBERAMIA*, 1994. Pàg. 105-117. [Mc Graw Hill Interamericana].

DI PRISCO, C.; LLOPIS, J., "On some extensions of the Projective Hierarchy". *Annals of Pure and Applied Logic*, 36. 1987. Pàg. 105-113.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

El projecte de la meua recerca se centra en l'estudi de sistemes de comportament des d'un punt de vista de la recerca fonamental, i tracta de fer convergir els diferents mètodes d'anàlisi dels corrents més recents d'allò que s'anomena "intel·ligència artificial".

L'anàlisi de sistemes dinàmics amb observació parcial és un problema central en l'estudi del comportament intel·ligent, del qual hi ha diferents enfocaments associats: l'enfocament algorítmic, que se centra, per exemple, en la selecció d'accions a realitzar, i l'enfocament descriptiu, que empra llenguatges que descriuen els objectes associats a un domini, com també les seves propietats i la relació entre ells. Com molts investigadors de l'àrea, creiem que aquests dos enfocaments han de convergir.

En aquest context ens concentrem en dos objectius més específics i necessaris per assolir l'objectiu més ambiciós: l'estudi dels

problemes fonamentals de combinatòria i l'estudi de llenguatges potents de representació, capaços de preservar l'"eficiència" en l'àmbit dels sistemes associats a accions.

En el camp de la combinatòria, i connectades amb la teoria de la complexitat, hi ha diverses metodologies. Nosaltres ens centrarem inicialment en l'estudi d'invariants que juguen un paper central, tant en la representació com en el còmput algorítmic d'aquests sistemes dinàmics.

També abordarem el problema des del punt de vista del *planning*. El repte és estendre els resultats coneguts a una classe més àmplia de problemes, enfocant tant els problemes combinatoris com els de representació, sempre amb la perspectiva d'unificació.

En quin equip us integreu?

Segons el marc exposat abans, l'objectiu és treballar conjuntament amb diversos grups de recerca en el Departament de Tecnologia. L'interès primordial és contribuir amb la meua formació matemàtica i el treball de recerca en intel·ligència artificial, lògica i combinatòria.

Conjuntament amb el Dr. Héctor Geffner (ICREA 2001), volem contribuir a crear dins la UPF un grup interdisciplinari sòlid a les àrees que abraça la intel·ligència artificial.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

El programa Ramón y Cajal d'incorporació d'investigadors em sembla una iniciativa molt interessant. És una passa important per fomentar la recerca a Espanya. Crec que ha tingut diversos elements molt positius, com ara que l'investigador tingui la llibertat d'associar-se al centre de la seva elecció i que l'avaluació es realitzi per currículum, independentment del centre al qual està adscrit l'investigador.

Com tota iniciativa, caldrà fer una avaluació de tots els paràmetres associats. Un paràmetre important és que, pel salari ofert, és difícil d'atraure una major quantitat d'investigadors de prestigi reconegut. És en aquest sentit que han girat els meus dubtes personals tot i que, finalment, he acceptat l'oportunitat que m'ofereix el programa Ramón y Cajal. Crec que no podem continuar sempre refiant-nos de la posició altruista i vocacional que caracteritza els acadèmics. Cal que sigui una professió reconeguda dins els paràmetres del sistema en què vivim, per tal que realment es pugui donar un impuls fort a la recerca a Espanya.

Més informació:

A/e: jimena.llopis@tecn.upf.es

Nom: **Arcadi Navarro.**

Lloc i any de naixement: **Sabadell, 1969.**

Doctorat: **Unitat de Genètica.**

Departament de Genètica i Microbiologia de la UAB, 1998.

Departament: **Departament de Ciències Experimentals i de la Salut.**

Principals línies de recerca: estudi teòric de la variabilitat del DNA i els factors que l'afecten: d'una banda, les variables genòmiques com ara la recombinació i les mutacions cromosòmiques; de l'altra, les variables selectives, com la selecció equilibradora o la purificadora. També l'estudi teòric dels efectes evolutius dels canvis cromosòmics.

Principals treballs publicats:

BARTON, N. H.; NAVARRO, A., "Extending the coalescent to multilocus systems: the case of balancing selection". *Genetical Research*, 2001. [En premsa].

ANDOLFATTO, P.; DDEPAULIS, F.; NAVARRO, A., "Inversion polymorphisms and nucleotide polymorphism: lessons from *Drosophila*". *Genetical Research*, 77. 2001. Pàg. 1-8.

NAVARO, A.; BARBADILLA, A.; RUIZ, A., "Effect of Inversion Polymorphism on the Neutral Nucleotide Variability of Linked Chromosomal Regions in *Drosophila*". *Genetics*, 155. 2000. Pàg. 685-698.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

Els meus interessos giren entorn de la recerca teòrica sobre el procés evolutiu. M'he especialitzat en el desenvolupament i l'anàlisi de models teòrics que ajudin a explicar conjunts d'observacions genètiques. Darrerament, la meua recerca s'ha centrat en l'estudi teòric de la variabilitat intraespecífica de la seqüència del DNA i els factors que l'afecten: recombinació, mutació, selecció, demografia. La seqüència de DNA és enormement variable, no només entre espècies, sinó també dins d'espècies. Aquesta variabilitat, a més de permetre'ns estudiar la naturalesa mateixa del genoma, ens dóna informació molt valuosa sobre qüestions tan diverses com quines variants estan associades a malalties o quina és la història concreta de les poblacions.

La majoria de resultats disponibles a la bibliografia que tracten sobre aquestes qüestions es basen, generalment, en models d'un sol gen. És a dir, que per motius de simplicitat se sol ignorar que uns gens poden tenir interaccions amb els altres i que això pot afectar, per exemple, la manera com les diferents variants de diversos gens estan associades. Actualment, la meua feina consisteix

a introduir aquestes interaccions en els models tot fent-los més realistes i, per tant, més adequats per a la interpretació de dades.

En quin equip us integreu?

A la Unitat de Biologia Evolutiva.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

Representa una clara millora respecte a la situació prèvia. El veig bé com a intent de creació d'un estadi intermedi entre el becari, el professor ajudant/associat i el científic funcionari. És un programa anàleg a les *fellowships* anglosaxones que incorpora conceptes fins ara gairebé inexistents a l'Estat, com per exemple, que els nofuncionaris puguin demanar projectes o dirigir grups de recerca.

Fins al moment, el principal problema del programa es que va aixecar expectatives que no s'han concretat. En un principi, per exemple, va anunciar-se que els contractes del programa Ramón y Cajal, tot i ser temporals, naixien amb la vocació d'esdevenir indefinits si —com és natural— els investigadors passaven satisfactoriament un seguit d'avaluacions. És a dir, semblava que s'introduïa un sistema de promoció anàleg a les *tenure-tracks* de les universitats americanes. La realitat és que el futur dels investigadors no està gens clar i és, de fet, força confús. Per exemple, hi ha universitats i centres de recerca que ja estan preparant plans d'estabilització absurdament automàtics; mentre que d'altres semblen no estar disposats ni tan sols a oferir als investigadors una oportunitat de continuar vinculats al centre un cop s'exhaureixen els cinc anys del contracte Ramón y Cajal.

Més informació:

A/e: arcadio.navarro@cexs.upf.es

Nom: Cristina Pujades Corbi.

Loc i any de naixement: Mataró, 1962.

Doctorat: biologia per la Universitat de Barcelona, 1991.

Departament: Departament de Ciències Experimentals i de la Salut.

Principals línies de recerca: Fins al 1995 adhesió cel·lular; des del 1995, regionalització AP del tub neural en els vertebrats.

Principals treballs publicats:

PUJADES, C.; ALLON, R.; YAUCHT, R.; BURKLY, L.; SPRINGER, T.; LOBB, R.; HEMLER, M. E., "Defining extracellular integrin chain sites that affect cell adhesion and adhesion strengthening without altering soluble ligand binding". *Mol. Biol. Cell.*, **8, **12**. 1997. Pàg. 2647-2657.**

HELMBACHER, F.; PUJADES, C.; DESMARQUET, C.; FRAIN, M.; RULI, F.; CHAMON, P.; CHARNAY, P., "Hoxa-1 and Krox-20 synergize in the patterning of rhombomere 3." *Development*, **125. 1998. Pàg. 4739-4748.**

ALLAIS, S.; ALLIOLI, N.; PUJADES, C.; VANIO, O.; IMHOFF, B.; DUNON, D., "HEM-CAM regulates cell surface expression of integrins". *J. Cell Sci.*, **114. 2001. Pàg. 1847-1859.**

VOICULESCU, O.; TAILLEBOURG, E.; PUJADES, C.; KRESS, C.; BUART, S.; CHARNAY, P.; SCHNEIDER-MAUNOURY, S., "Hindbrain patterning : Krox20 couples segmentation and specification of regional identity". *Development*, **128. 2001.**

PUJADES, C.; GUEZ-GUEZ, B.; DUNON, D., "MCAM, a cell adhesion molecule expressed in the myogenic lineage during early chick embryonic development". [En premsa]

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

Actualment m'interesso pels mecanismes moleculars que governen la regionalització antero-posterior (AP) del tub neural (futur sistema nerviós central), durant el desenvolupament embrionari dels vertebrats. Aquest procés és

essencial per generar la immensa diversitat de tipus cel·lulars i de funcions que donen la complexitat del cervell. En particular, m'interesso pel rombo-encèfal o cervell posterior, que està sotmès a un procés de segmentació que el divideix, seguint l'eix AP, en una sèrie de metàmers o regions anomenades rombòmers. I és en aquesta organització metamèrica AP que es basa el patró repetit de nervis crànio-facials.

El propòsit del projecte és disseccionar els mecanismes moleculars responsables de la regionalització AP del rombo-encèfal. El projecte se centra, d'una banda, en la identificació i caracterització de nous gens expressats de manera específica en diferents segments (rombòmers) del rombo-encèfal. Aquests gens podran tenir una funció durant el mateix procés de segmentació, o bé durant l'especificació de la identitat cel·lular d'un determinat segment. D'una altra banda, també estudiem la funció de diferents gens implicats en la regionalització antero-posterior del tub neural en el desenvolupament de la vesícula òtica, que es forma a partir d'una regió adjacent al rombòmer.

En quin equip us integreu?

M'integro en l'equip de Fernando Giráldez, del Laboratori de Desenvolupament del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

El programa Ramón y Cajal em sembla, en general, positiu. Crec que, ateses les dificultats que hi ha en el nostre país per reintegrar els científics que s'han format amb els diners de l'Estat i que actualment volten per l'estranger, és una bona manera de començar. Sabem que si aconseguim reclutar tots aquells que volen tornar, la investigació científica pública avançarà de manera sorprenent. Però per això s'han d'oferir garanties i bones possibilitats d'instal·lació, de manera independent, sense necessitats de lligams amb els antics laboratoris de tesis, etc. En realitat, és la primera vegada que els científics a l'estranger tenim la possibilitat de "negociar" una tornada en condicions raonables i independents.

Evidentment, hi ha moltes coses per millorar en el programa; però això és un començament i penso que amb un esforç i una crítica constructiva per part de tots es

podrà aconseguir. Malgrat que hi ha hagut moltes queixes al fet de necessitar una carta d'acceptació del centre en qüestió, he de dir que jo no he tingut cap problema per obtenir la signatura en els diferents llocs amb què he contactat. A més, penso que és necessari tenir el suport d'una institució de recerca, ja que aquesta s'ha de comprometre amb el candidat a acollir-lo i a oferir-li les instal·lacions necessàries per al seu retorn.

Més informació:

A/e: cristina.pujades@cexs.upf.es

Nom: **Michael Reiter.**

Lloc i data de naixement: **Hilpoltstein (Alemanya), 1962.**

Doctorat: **Universitat de Munic (Alemanya), 1993.**

Departament: **Departament d'Economia i Empresa.**

Principals línies de recerca: **macroeconomia, fluctuacions econòmiques, política fiscal, mètodes numèrics de la macroeconomia.**

Principals treballs publicats:

REITER, M., "Relative Preferences and Public Goods". *European Economic Review*, 44. 2000. Pàg. 565-85.

REITER, M., "Solving higher-dimensional continuous time stochastic control problems by value function regression". *Journal*

of Economic Dynamics and Control, 23. 1999. Pàg. 1329-53.

REITER, M., "Chow's method of optimal control". *Journal of Economic Dynamics and Control*, 21. 1997. Pàg. 723-737.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

El meu projecte més important estudia els efectes de les imperfeccions dels mercats financers sobre el benestar de les famílies amb risc d'atur, i pretén esbrinar com el govern pot protegir les famílies contra els efectes negatius de l'atur d'una manera més eficient que el sistema actual d'assegurança d'atur. Per això, el projecte considera la política d'estabilització macroeconòmica i els seus efectes sobre la probabilitat dels llargs períodes d'atur, el disseny dinàmic de l'assegurança de l'atur i la política de protecció de la feina.

En quin equip us integreu?

En l'equip d'Albert Marcet, de macroeconomia i política fiscal.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

Per a nosaltres, l'avantatge més gran d'aquest programa és que ens permet dedicar encara més temps a la recerca. Espero que el programa es consolidi en el futur, i que les beques es donin als col·legues més joves, cosa que podria ajudar molt al Departament, en la seva política de contractació. Per a un investigador jove i ambiciós i que, després del seu doctorat pot triar entre les ofertes de diferents universitats, un dels criteris més importants és el temps que se li permet dedicar a la recerca. Amb la possibilitat d'obtenir una beca Ramón y Cajal, una oferta de la UPF encara seria un atractiu afegit per al futur.

Més informació:

A/e: michael.reiter@econ.upf.es
<http://www.econ.upf.es/~reiter>

Nom: **Juan Sayós Ortega.**

Lloc i data de naixement: **Barcelona, 1965.**

Doctorat: **Biologia per la Universitat de Barcelona, 1995.**

Departament: **Departament de Ciències Experimentals i de la Salut.**

Principals línies de recerca: **mecanismes de transducció del senyal de receptors immunològics de la superfamília de les immunoglobulines (família de CD2). Síndrome limfoproliferatiu associat al cromosoma X (1995-2001). Caracterització molecular i funcional de nous receptors activadors i inhibidors en leucòcits, des del 2001.**

Principals treballs publicats:

SAYOS, J.; WU, C.; MORRA, M.; WANG, N.; ZHANG, X.; ALLEN, D.; VAN SCHAIK, S.; NOTARANGELO, L.; GEHA, R.; RONCAROLO, M.G.; OETTGEN, H.; DE VRIES, J. E.; AVERSA, G.; TERHORST, C., "The X-linked lymphoproliferative-disease gene product SAP regulates signals induced through the co-receptor SLAM". *Nature*. 395. 1998. Pàg. 462- 469.

POI, F.; YAFFE, M. B.; SAYOS, J.; SAXENA, K.; MORRA, M.; SUMEGI, J.; CANTLEY, L. C.; TERHORST, C.; ECK, M., "Crystal structures of the XLP protein SAP reveal a class of SH2 domains with extended, phosphotyrosine-independent sequence recognition". *Mol. Cell*, 4. 1999. Pàg. 555- 561.

HOWIE, D.; SAYOS, J.; TERHORST, C.; MORRA, M., "The gene defective in X-linked lymphoproliferative disease controls T cell dependent immune surveillance against epstein-barr

virus". *Curr. Opin. Immunol.*, 12. 2000. Pàg. 474-478.

SAYOS, J.; NGUYEN, K. B.; WU, C.; STEPP, S. E.; HOWIE, D.; KUMAR, V.; BIRON, C. A.; TERHORST, C., "Potential pathways for regulation of NK and T cell responses: differential X-linked lymphoproliferative syndrome gene". *Int. Immunol.*, 12. 2000. Pàg. 1749 -1757.

MORRA, M.; HOWIE, D.; SIMARRO-GRANDE, M.; SAYOS, J.; WANG, N.; WU, C.; TERHORST, C., "X-Linked Lymphoproliferative disease, a progressive immunodeficiency". *Annual Rev. Immunol.*, 19. 2001. Pàg. 657- 671.

SAYOS, J.; MARTIN, M.; CHEN, A.; SIMARRO, M.; HOWIE, D.; MORRA, M.; ENGEL, P.; TERHORST, C., "The Leukocyte surface receptors Ly-9 and CD84 recruit the XLP gene product SAP / SH2D1A". *Blood*, 97. 2001. Pàg. 3867-3874.

MORRA, M.; LU, J.; POY, F.; MARTIN, M.; SAYOS, J.; CALPE, S.; GULLO, C.; HOWIE, D.; RIETDIJK, S.; THOMPSON, A. D.; COYLE, A. J.; DENNY, C.; YAFFE, M. B.; ENGEL, P.; ECK, M.; TERHORST, C., "Structural basis for the interaction between the free SH2-Domain protein EAT-2 and SLAM related glycoproteins in hematopoietic cells". *EMBO J.*, 20. 2001. Pàg. 5840- 5852.

HOWIE, D.; SAYOS, J.; GUIRADO, M.; SIMARRO, M.; SANCHO, J.; TERHORST, C., "Molecular dissection of the signaling and costimulatory functions of CD150 (SLAM)". *Blood*, 2002. [En premsa].

Podeu descriure breument la vostra recerca?

Emprant diverses estratègies (sistema dels tres híbrids en el llevat, recerca per homologia en bases de dades genòmiques), estem clonant noves molècules que tinguin característiques similars a la d'altres receptors immunològics ja coneguts. A continuació fem una sèrie d'estudis per caracteritzar a nivell molecular i funcional aquestes proteïnes. El nostre objectiu final és l'estudi de la implicació d'aquestes molècules en processos autoimmunes.

En quin grup de recerca us integreu?

Al Laboratori d'Immunologia, en l'equip de Miguel López-Botet.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

De manera general, la meua valoració és positiva. Per primera vegada sembla que s'ha entès la necessitat

de tenir un grup nombrós de científics (formats a càrrec de fons públics) en el sistema científic espanyol. Tanmateix, el programa ha tingut una certa precipitació i indefinició (en els sistemes d'avaluació de l'activitat científica). En qualsevol cas, perquè el programa assoleixi els seus objectius serà necessari un important i real augment, durant els propers anys, dels fons destinats a la recerca.

Més informació:

A/e: juan.sayos@cexs.upf.es
<http://www.upf.es/cexs/>

Nom: Teun A. van Dijk.

Loc i any de naixement: Naaldwijk (Holanda) 1943.

Doctorat: Lletres per la Universitat d'Amsterdam, 1972.

Departament: Departament de Traducció i Filologia.

Principals línies de recerca: estudis del discurs: racisme i discurs, ideologia i discurs, i coneixement del discurs i discurs.

Principals treballs publicats:

VAN DIJK, TEUN A., *Racism and the Press*. Londres: Routledge, 1991.

VAN DIJK, TEUN A. *Racismo y análisis crítico de los medios*. Barcelona: Paidós, 1997.

VAN DIJK, TEUN A., *Elite Discourse and Racism*. Newbury Park, CA, 1993. [Traducció al castellà: Barcelona, Gedisa].

VAN DIJK, TEUN A., (ed.) *Discourse Studies*. 2 vol. Londres: Sage [Traducció al castellà: Barcelona, 2000].

VAN DIJK, TEUN A., *Ideology*. Londres: Sage, 1998. [Traducció al castellà: Barcelona: Gedisa, 1999].

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

El meu projecte actual explora les relacions entre coneixements

i discurs dins un marc multidisciplinari: epistemologia, anàlisi del discurs, ciències cognitives i ciències socials. Se sap des de fa anys que per comprendre i produir discursos (i per fer moltes altres coses), la gent necessita una quantitat enorme de coneixement. La natura d'aquest coneixement, tanmateix, no és gaire clara en la psicologia. Necessitem no només teories molt més sofisticades i multidisciplinàries per a la representació mental d'aquests coneixements, sinó també una tipologia (per exemple, una distinció entre coneixements socio-culturals compartits i coneixements personals autobiogràfics), una teoria sobre què es vol dir exactament quan tenim coneixements en comú, i les bases socials i culturals dels processos de la reproducció del coneixement, i una teoria sobre les maneres que aquests coneixements s'activen, s'apliquen i expressen en el discurs, i a quines estructures del discurs.

En quin equip us integreu?

Treballo amb diversos equips i persones, com ara el projecte sobre la divulgació del discurs científic, dirigit per la professora Helena Calsamiglia, amb investigadors i investigadores de l'IULA, i amb altres investigadors que treballen amb llenguatge i discurs. Per al meu projecte sobre el coneixement, espero poder treballar amb científics d'altres disciplines.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

És un programa excel·lent per persuadir investigadors i investigadores que són a l'estranger perquè vinguin o retornin a Espanya. Sobretot per als i les joves que van marxar perquè aquí no hi havia feina per a ells i elles. El programa és una molt bona estratègia per recuperar-los i recuperar-les per a la recerca a Espanya. Jo he tingut la sort de poder aprofitar el programa perquè també permet que investigadors estrangers i de més edat s'estableixin a Espanya. Aquest programa em permetrà, personalment, de jubilar-me aviat de la Universitat d'Amsterdam i continuar treballant a Espanya.

Més informació:

Teun van Dijk
A/e: teun@hum.uva.nl
www.hum.uva.nl/teun

Nom: **Jordi Villà i Freixa.**

Lloc i any de naixement: **Barcelona, 1970.**

Doctorat: **Química (UAB). Febrer del 1998.**

Departament: **Departament de Ciències Experimentals i de la Salut.**

Principals línies de recerca: **Simulacions computacionals de reactivitat enzimàtica i interaccions moleculars. Plegament de proteïnes.**

Principals treballs publicats:

ALHAMBRA, C.; GAO, J.; CORCHADO, J. C.; VILLÀ, J.; TRUHLAR, D. G., "Quantum Mechanical Dynamical Effects in an Enzyme-Catalyzed Proton Transfer Reaction". *J. Am. Chem. Soc.*, **121**, 1999. Pàg. 2253-2258.

GLENNON, T. M.; VILLÀ, J.; WARSHEL, A., "How Does GAP Catalyze the GTPase Reaction of Ras?: A Computer Simulation Study". *Biochemistry*, **39**, 2000. Pàg. 9641-9651.

WARSHEL, A.; STRAJBL, M.; VILLÀ, J.; FLORIÁN, J., "Remarkable Rate Enhancement of orotidine 5'-monophosphate Decarboxylase is due to Transition State Stabilization Rather than to Ground State Destabilization." *Biochemistry*, **39**, 2000. Pàg. 14728-14738.

VILLÀ, J.; STRAJBL, M.; GLENNON, T. M.; SHAM, Y. Y.; CHU, Z. T.; WARSHEL, A., "How Important are Entropic Contributions to Enzyme Catalysis". *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, **97**, 2000. Pàg. 11899-11904.

VILLÀ, J.; WARSHEL, A., "Energetics and Dynamics of Enzymatic Reactions". *J. Phys. Chem. B*, **105**, 2001. Pàg. 7887-7907.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

Estudio els processos bioquímics i biofísics per mitjà de simulacions per ordinador. L'objectiu és conèixer amb més detall l'estructura i el mode d'acció de les biomolècules per tal d'adquirir coneixements que puguin ser útils per a la fabricació de fàrmacs més potents i específics. Intentem respondre preguntes com l'efecte de mutacions puntuals en enzims que afecten les interaccions proteiques o la reactivitat. El treball inclou l'estudi de la reactivitat enzimàtica, les interaccions proteïna-proteïna i proteïna-ligand, com també els processos físico-químics que tenen lloc durant el procés de plegament proteic. Els nostres estudis se centren en els camins de transducció de senyal.

En quin equip us integreu?

En el Grup de Recerca en Informàtica Biomèdica, IMIM/UPF.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

Com a molt positiu, malgrat que en la seva primera convocatòria ha provocat una certa confusió a totes les parts; situació que probablement s'aclarirà en la propera convocatòria. Ha estat un encert oferir la possibilitat d'incorporar investigadors amb alt nivell de formació al sistema universitari per una via, podríem dir, no tradicional. Això obre les portes a una nova concepció de la política universitària i de recerca a Espanya. L'inconvenient podrà ser la poca continuïtat que tingui el programa a partir de les úniques tres convoca-tòries avançades pel Ministeri.

Més informació:

A/e: jordi.villa@cexs.upf.es

Nom: **Hans-Joachim Voth.**

Lloc i any de naixement: **Lübeck (Alemanya Occidental), 1968.**

Doctorat: **Nuffield College (Oxford), 1994.**

Departament: **Departament d'Economia i Empresa.**

Principals línies de recerca: **història econòmica, història de la integració financera, mercats de capital, incertesa política i rendiment econòmic.**

Principals treballs publicats:

VOTH, H. J., "Time and Work in England, 1760-1830". Oxford, 2001.

VOTH, H. J., "Did High Wages or High Interest Rates Bring Down the Weimar Republic?". *Journal of Economic History*, 1995. Pàg. 801-21.

VOTH, H. J.; TEMPLE, J., "Human Capital, Equipment Investment, and Industrialisation". *European Economic Review*, 1998. Pàg. 1343-62.

VOTH, H. J., "With a Bang, Not a Whimper: Pricking Germany's 'Stockmarket Bubble' in 1927 and the Slide into Depression". *Journal of Economic History*, 2002. [En premsa].

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

Examino l'evolució dels mercats de capital europeus entre 1950 i el 2000. En aquest període Europa va

evolució de no tenir gairebé mercats de capital (i que es mantenen tancats) fins a la frontera d'un sistema obert, altament complex. Intento analitzar els efectes que això ha tingut en el benestar: ha contribuït a mercats de capital més inestables? És positiu o negatiu l'impacte de les constriccions financeres i de l'ocupació?

En quin equip us integreu?

Al grup d'Història Econòmica i al CREF.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

És una excel·lent oportunitat per a acadèmics joves per prosseguir amb la seva recerca, cosa que fa més competitives les feines a Espanya.

Més informació:

A/e: joachim.voth@econ.upf.es
http://www.econ.upf.es/~voth/

Nom: **Michael Wolf.**

Lloc i any de naixement: Neunkirchen, Alemanya, 1967.

Doctorat: Ph. D. en Estadística per la Universitat de Stanford, 1996.

Departament: Departament d'Economia i Empresa.

Principals línies de recerca: submostreig, *bootstrap* (remostreig), econometria, estimació de matrius de covariància, aplicacions financeres.

Principals treballs publicats:

POLITIS, D. N., ROMANO, J. P., WOLF, M., "Subsampling for heteroskedastic time series". *Journal of Econometrics*, 81. 1997. Pàg. 281-317.

WOLF, M., "Stock returns and dividend yields revisited: A new way to look at an old problem". *Journal of*

Business and Economic Statistics, 18. 2000. Pàg. 18-30.

ROMANO, J. P.; WOLF, M., "Finite sample nonparametric inference and large sample efficiency." *Annals of Statistics*, 28. 2000. Pàg. 756-778.

ROMANO, J. P.; WOLF, M., "Subsampling intervals in autoregressive models with linear time trend." *Econometrica*, 69. 2001. Pàg. 1283-1314.

LEDOIT, O.; WOLF, M., "Some hypothesis tests for the covariance matrix when the dimension is large compared to the sample size". *Annals of Statistics*, 2002. [En premsa].

POLITIS, D. N.; ROMANO, J. P.; WOLF, M., *Subsampling*. Nova York: Springer, 1999.

Podeu fer una breu descripció de la vostra recerca?

L'interès general de la meua recerca rau en la inferència estadística no paramètrica (com ara *bootstrap* i submostreig), econometria i sèries temporals d'anàlisi. Un interès particular és l'estimació i la inferència de les matrius de covariància de retorns financers, els quals són un ingredient essencial en la mesura del risc, la selecció de cartera, contrastos de models de preus d'actius.

En quin equip us integreu?

Encara sóc membre del grup de recerca del professor Miguel Delgado, de la Universitat Carlos III de Madrid. Un cop finalitzem aquest projecte, segurament m'integraré en un dels grups de la UPF, però encara no puc dir quin serà.

Com valoreu el programa Ramón y Cajal d'incorporació de científics?

Crec que és una molt bona idea, atès que dona a joves investigadors que prometen —i que en altres condicions serien temptats, o forçats, a abandonar el país— la possibilitat de restar a Espanya. A més, ha de permetre el retorn d'alguns joves investigadors que resideixen fora d'Espanya.

D'una banda, si la intenció és proporcionar incentius perquè acadèmics d'excel·lència resideixin a Espanya, això només és el primer pas en la direcció correcta. El que podria seguir és, d'una banda, incrementar els salaris, i les pensions, dels professors fins a

un nivell comparable al de professors d'altres països desenvolupats, fins i tot ajustar-los al cost de la vida; d'una altra banda, permetre les universitats que paguin salaris més elevats als investigadors més productius. El pagament uniforme indueix la mediocritat.

Més informació:

A/e: michael.wolf@econ.upf.es
http://www.econ.upf.es/~wolf/

Francisco Fernández Buey

(Palència, 1943) és catedràtic de Filosofia del Dret, Moral i Política. Filòsof i autor de diversos assajos, ensenya Història de les Idees i Filosofia Política a la UPF des de 1994. Ha estudiat l'anàlisi del xoc de cultures i el pensament polític en l'Espanya del segle XVI.

Des del març del 2000, la Universitat Pompeu Fabra estava en tràmit per a l'adjudicació de la càtedra UNESCO d'Estudis Interculturals, amb l'objectiu de promoure la docència i la recerca interdisciplinària sobre les societats interculturals en el món actual. A l'octubre del 2001, la concessió de la càtedra es va firmar amb el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya. De fet, però, la UPF coopera amb la UNESCO des de l'any 1993, i té també l'altra càtedra UNESCO en Cultura Iberoamericana des del 1997.

La càtedra UNESCO d'Estudis Interculturals de la UPF és a càrrec de Francisco Fernández Buey i té com a objectiu formar els estudiants en l'esperit de la tolerància i preparar-los per a la convivència i el respecte de les minories, a fi que hi hagi un ressò social.

Professor Fernández Buey, sou el responsable de la càtedra UNESCO d'Estudis Interculturals...

En alguns mitjans de comunicació, la càtedra ha aparegut amb el nom d'"Estudis Interculturals i Migracions". Per això, m'agradaria precisar que ens volem dedicar de manera preferent als estudis interculturals, activitat en la qual en podem treure profit les persones que ens dediquem preferentment a l'àmbit de les humanitats. Ara bé, la tasca serà interdisciplinària i, en aquest sentit, volem comptar amb l'ajuda de demògrafs, sociòlegs i políticòlegs, els quals, des de fa ja temps, fan recerca sobre els diversos aspectes de les migracions que hi ha.

Com va sorgir la idea de la càtedra UNESCO?

Va ser una iniciativa de l'anterior rector, Enric Argullol, que sempre ha tingut una preocupació gran pels problemes derivats de les migracions, particularment a Catalunya. Aleshores, jo estava treballant en un problema molt proper: el de la trobada entre cultures i el debat sobre interculturalitat i multiculturalisme. Així doncs, vam fer un informe per a la UNESCO, acollint-nos al programa MOST. Uns mesos més tard, ens van comunicar la concessió de la càtedra a través del Servei de Relacions Internacionals de la UPF.

En quin àmbit geogràfic penseu centrar-vos?

Pensàvem limitar el treball de la càtedra a l'àrea mediterrània.

Quant de temps pot durar el vostre treball?

Aquestes càtedres no tenen un temps limitat. Hi ha un acord entre la Conselleria de Benestar Social de la Generalitat i la UNESCO per tal de pressupostar i finançar la càtedra, sempre que es compleixin els programes establerts anualment, la previsió és que es continui actuant els anys posteriors.

Quins són els seus objectius?

La finalitat principal de la càtedra és cultivar, dins i fora de la Universitat, els valors positius que faciliten el respecte per les diferències, la lliure expressió de les cultures i la integració voluntària de les minories culturals que, com a conseqüència dels importants moviments recents de població, hi ha a la nostra societat. Aquest projecte va néixer amb la voluntat explícita de sensibilitzar i interessar tot el conjunt de la comunitat universitària en els temes derivats dels processos migratoris actuals, processos que han fet de Catalunya i d'Espanya països d'acollida.

Es pretén de vincular en el projecte professors i investigadors que treballen en diferents camps: estudis culturals comparats, antropologia, genètica de poblacions, ciències socials, ciències jurídiques, ciències de la informació i humanitats en general. També, i de manera molt especial, la càtedra vol comptar amb la col·laboració de les associacions d'estudiants que han mostrat el seu desig de treballar positivament en l'estudi i l'eradicació de les causes que condueixen al racisme, la xenofòbia o l'alterofòbia.

I per on teniu la intenció de començar?

Per començar, volíem facilitar la coordinació del treball de recerca que ja estan fent diferents professors de diferents departaments de la UPF

NOTÍCIES DE

R E C E R C A 15

(Dret, Ciències Polítiques, Humanitats...) i crear un grup de treball.

Concretament hi col·laboren: Josep Ramon Llovera, que és antropòleg i ha treballat, sobre tot, en temes d'etnicitat; Alfred Bosch, del Centre d'Estudis Africans i adscrit a la Facultat d'Humanitats; Anna Quiñones, de la Facultat de Dret, la qual ha estat treballant sobre dret i immigració, molt específicament en els problemes derivats del repudi islàmic: famílies traslladades des d'Àfrica a Catalunya, on es creen habitualment problemes jurídics força complicats en relació amb el trencament de la família: quin dret es fa valer en aquests casos?

També hi col·labora Elisabeth Arnedo, del Departament de Sociologia i que treballa en un projecte de recerca sobre immigrants a les presons, fonamentalment dones immigrants africanes i colombianes. Es tracta de grups socials ben diferenciats: a les presons catalanes hi ha un percentatge considerable de dones immigrants; de fet, el terme *immigrants* cal fer-lo servir amb compte, perquè, moltes vegades, especialment en el cas de les colombianes, són dones que han arribat a la frontera i allà mateix han estat detingudes per tràfic d'estupefaents. Els dos motius pels quals són a les presons són les drogues i aspectes relacionats amb la prostitució. Altres col·laboradors són Ricard Zapata, el qual porta temps treballant sobre polítiques d'immigració en el Departament de Ciències Polítiques, i Julia López, de la Facultat de Relacions Laborals, la qual ha treballat sobre l'evolució de la legislació: les diferents lleis d'estrangeria i les repercussions que això està tenint a les relacions.

Per tant, la primera cosa que hem fet és mirar de superar un dels problemes crònics de la Universitat: la desconexió entre les feines que fan diferents membres de diferents departaments. Des de la creació de la càtedra hem tingut la intenció de combinar i d'interrelacionar els treballs que es fan a diverses àrees de recerca.

Sota el punt de vista integrador, també tenim un propòsit, tant relacionat amb la recerca com amb la docència: volem estar en contacte amb les persones que més han treballat aquests temes en l'àmbit científic natural.

També naturalistes?

Sí, per exemple Jaume Bertranpetit, que estudia el camp obert per Cavalli-Sforza. Els resultats de la genètica de poblacions aporten un punt de vista científic que ens sembla interessant a l'hora de discutir els problemes derivats del racisme, de la xenofòbia, etc. Tinc tendència a donar-hi molta importància, no perquè cregui que la recerca de Cavalli-Sforza en l'àmbit de la genètica de poblacions sigui decisiva per a l'eradicació del racisme i la xenofòbia en la pràctica, sinó perquè crec que ajuda a replantejar de manera racional un problema que gairebé sempre es planteja en termes irracionals.

En quin sentit?

Si les persones saben que el concepte tradicional de raça que van estudiar els seus pares en els vells atles de les races humanes no té cap fonament científic, i que, sota aquest punt de vista, és més adequat emprar altres termes, com ara el de freqüències gèniques, població, grup, etc., o que les diferències derivades dels trets o caràcters físics externs són menys importants del que es creia, aleshores la discussió dels problemes interculturals es pot fer més assossegadament. En certa manera, el raonament que d'ací es deriva, fa que posem en dubte una part dels conceptes heretats i, en definitiva, que ens tornem un xic menys prepotents, una mica més modestos pel que fa a les diferències. Treballant amb els alumnes sobre els textos de Cavalli-Sforza, per exemple, he pogut comprovar que després de conèixer les conclusions a les quals arriba la genètica de poblacions, canviaven de manera molt substancial les percepcions inicials sobre races i racismes.

Però, els grups que afavoreixen el pensament racista ara han canviat el raonament: l'argument actual és que la diferència no és biològica, sinó cultural. Com ho tracteu aleshores?

Si ampliem el camp de la discussió a l'antropologia, a la historiografia i a la filosofia de la cultura, en els darrers temps hi ha hagut una retorsió dels arguments racistes: curiosament es recullen alguns dels arguments de la part contrària sobre les cultures. Se'ls dona la volta, s'admet la diferenciació cultural existent i fins i tot la proximitat biològica; però es continua mantenint el prejudici des de la banda cultural, sens dubte.

Ara bé, l'argumentació derivada de la recerca en el camp de la genètica de poblacions permet pensar que també aquí es poden millorar els conceptes: si hem arribat a la conclusió que això dels trets externs no és allò més decisiu a l'hora de valorar i jutjar què som, també es pot admetre la diversitat cultural sense que s'hagin d'admetre relacions de superioritat o d'inferioritat. Si més no, pel que fa a la consideració de les cultures en el seu conjunt. Per desgràcia encara hi ha persones que confonen *diversitat* amb *desigualtat*, i ho oposen a la idea que tendir cap a la igualtat social no és una bona cosa. L'argument que fan servir és "ja que no som iguals per natura, no ho serem per societat".

En aquests casos, la lectura d'un biòleg com Dobzhansky hauria de ser obligatòria també per als humanistes i científics socials. Em refereixo a l'assaig de Dobzhansky sobre diversitat genètica i igualtat humana, que es va publicar fa gairebé trenta anys. Crec que la genètica de poblacions, tot i no ser decisiva, pot ajudar a comprendre els problemes que hi ha a causa de l'enorme separació entre les ciències socials i les ciències experimentals.

Creieu en l'acostament de les dues cultures?

Sí. L'àmbit dels estudis interculturals es presta particularment a trobar això que s'anomena la tercera cultura, una cultura pont entre les dues cultures. Aquesta és la línia de treball que m'agradaria seguir en els propers temps. D'una banda aprofundir en l'estudi concret de les relacions culturals aquí i ara —Catalunya i àrea mediterrània— i treballar en aquest àmbit que permeti un discurs transdisciplinari que aproximi les consideracions que es fan en l'àmbit de les ciències naturals, i particularment en l'àmbit de la biologia i de la genètica, i en l'àmbit de l'antropologia, de la cultura.

Per quina activitat començareu?

Els projectes que tenim aquest any són més d'intervenció en l'àmbit civí. La primera activitat que drem a terme, des d'un punt de vista pràctic, i a proposta d'associacions d'estudiants justament, és organitzar a la Universitat classes de llengua catalana i castellana per a immigrants, amb la intenció d'afavorir la integració en els casos en què altres institucions no han

arribat, no han pogut... Aquesta activitat es basaria en part en el voluntariat d'estudiants, cosa que no deixa de ser important. Especialment en aquests cas, perquè la proposta va sorgir d'un grup d'estudiants de la Universitat que, durant els successos del darrer any, van decidir solidaritzar-se amb els immigrants sense papers que eren en condicions força dramàtiques i, arran d'això, ens van demanar quina mena de coses concretes podíem aportar. Se'ns va acudir que ensenyar llengua podia ser una resposta immediata.

D'una altra banda, des de la càtedra, hem col·laborat en un simposi internacional, que va tenir lloc els dies 30 i 31 de gener a Barcelona. Es va fer a la seu de l'Institut Català de la Mediterrània i a la Universitat Pompeu Fabra. El tema era: Polítiques d'Immigració a l'Àrea Mediterrània. Aquest simposi ha estat coordinat pels professors Ricard Zapata i Gemma Aubanel. Hi han participat experts de la Unió Europea, dels Estats Units i del Canadà, a més de professionals de diferents països de l'àrea mediterrània. Al simposi han presentat ponències, val a dir que molt il·lustratives i suggerents, Mohamed Khachani, Catherine Wihtol de Wenden, Javier de Lucas, Stefano Allievi, Jeff Halper, Marco Martiniello, Alain Tarrus i Joseph Carens, entre altres. Al llarg d'aquest any, la càtedra publicarà aquestes ponències, que inclouen reflexions sobre les migracions internacionals i la Mediterrània, sobre les actuals relacions entre estat i nació, i ciutadania; sobre cultura, religió i diversitat; i sobre els models d'integració.

Tenim, a més, la intenció que representants de diferents associacions d'immigrants de Catalunya puguin discutir les ponències. Perquè, un dels problemes que se sol plantejar

quan es parla de polítiques d'immigració és que s'articulen des de les institucions o des de la reflexió teòrica universitària, però moltes vegades no se sol prestar suficient atenció als afectats, justament a la població immigrant de la qual s'espera una resposta per aplicació de la política d'immigració. Precisament l'interculturalisme hauria de començar pel diàleg entre què volem i què voleu.

També tenim intenció de fer unes jornades sobre Drets i Cultures, en aquest cas amb la intervenció de juristes de diverses procedències. La idea final és donar informació sobre les diferents maneres de tractar els problemes jurídics a les diverses cultures que afecten l'àrea mediterrània. Un altre projecte és fer un cicle de conferències en el qual intervingui una persona de diferents països africans —d'aquells dels quals hi ha més representació aquí— i una de les persones del mateix Centre d'Estudis Africans, que contrastin les visions de la recepció i l'arribada, amb la idea de comparar experiències. Tot això és més aviat temptejar el camp per veure què hi ha i com, des d'on som, es pot fer recerca.

Com diferencieu entre multiculturalitat i interculturalitat?

La multiculturalitat és un fet sociocultural, característic de la majoria de les grans ciutats en què vivim, i deriva dels grans fluxos migratoris continentals i intercontinentals. És un fet rellevant, tant als EUA i el Canadà com a la Unió Europea actual. Quan es fa al·lusió a aquest fet, es pensa en la superposició de cultures i religions, dins un mateix espai geogràfic.

Del mateix fet, se'n poden derivar polítiques normatives diferents. El multiculturalisme és un punt de vista normatiu que tracta d'adaptar

les polítiques públiques a aquest fet, reconeixent la igualtat d'oportunitats entre els ciutadans i respectant alhora les diferències culturals. Com és natural, s'han proposat diferents polítiques multiculturalistes. En l'actualitat hi ha un debat molt fort sobre tot aquest tema. El que està en joc en aquest debat és l'ampliació dels drets, en particular l'ampliació del concepte de ciutadania.

De vegades es contraposa multiculturalisme i interculturalisme. Però opino que aquesta contraposició és forçada i que aquesta crítica al multiculturalisme que recentment ha fet Giovanni Sartori és desproporcionada. Del que es tracta, en el fons, és d'integrar o acomodar de la millor manera possible les diferents cultures que comparteixen un mateix marc polític. Els multiculturalistes són, per norma general, més respectuosos i atents amb les diferències, cosa que no vol dir que estiguin en contra de la integració entre les cultures. El que és important és tenir en compte que les diferències culturals, sobre tot quan van lligades a diferències religioses, interactuen de maneres molt diferents segons els països i els territoris —per les seves històries prèvies, per la dimensió i rapidesa dels fluxos recents, etc.— i que, per tant, no hi ha un únic model interculturalista o multiculturalista. L'àrea mediterrània té característiques i problemes propis, i la convivència intercultural en ella ha de trobar solucions pròpies, no importar-les dels Estats Units, el Canadà o el Regne Unit.

Més informació:

A/e: francisco.fernandez@huma.upf.es
<http://www.upf.es/iuc/buey/index2.htm>

Una comissió del govern alemany visita Economia

El juny passat, una comissió del govern alemany va visitar el Departament d'Economia i Empresa amb l'encàrrec exprés d'estudiar-ne el model docent i de recerca. Klaus Zimmermann, economista alemany de gran prestigi, va ser el membre elegit pel Govern per ser el cap acadèmic de la Comissió. Andreas Stucke és membre de la Comissió del Govern per a Afers de Recerca Econòmica.

Van triar la UPF, perquè segons un article de revisió de les publicacions de recerca en economia, el Departament d'Economia i Empresa de la UPF se situava entre els dotze millors d'Europa. Segons ells, una posició molt notable, tenint en compte la joventut del Departament.

Dr. Stucke, Dr. Zimmermann, a quina institució pertanyeu? Quina és la vostra posició en ella?

Dr. Stucke: sóc membre del secretariat, sotscaip del Departament de Recerca, del Consell de Ciència Alemany. Aquest Consell, fundat el 1957, és el cos consultiu polític central del govern federal en totes les qüestions relacionades amb política científica; per exemple, planificació universitària, avaluació, ensenyament i capacitació, promoció de la recerca estadística científica a Alemanya.

Les recomanacions del Consell tenen una gran autoritat, atès que està format per científics d'excel·lència, designats pel president d'Alemanya i amb nombrosos membres que representen els ministeris.

Dr. Zimmermann: sóc un economista, director de l'Institut Alemany de Recerca Econòmica (DIW), a Berlín; professor a la Universitat de Bonn i director de l'Institut d'Estudis d'Ocupació (IZA), a Bonn. També sóc membre del grup de treball de recerca econòmica del Consell Alemany de Ciència i, en aquest context, cap d'un subgrup que vam visitar diverses institucions internacionals de recerca econòmica d'excel·lència el darrer juny.

Ens podrieu explicar els objectius generals de la institució on treballem com també els objectius de la Comissió que va visitar el Departament d'Economia i Empresa de la UPF, el passat juny?

El grup que treballa en recerca econòmica a Alemanya està interessat principalment en les condicions inicials per a una recerca econòmica de qualitat. Posem un èmfasi especial en la recerca empírica a universitats, i en la capacitació d'estudiants i de científics joves, els programes de recerca, l'accés a dades i la cooperació internacional. Creiem que la recerca econòmica a Alemanya es podria optimitzar i caldria que fos més "visible" en el context internacional. Així, doncs, voldríem conèixer millor les pràctiques d'excel·lència de l'estranger.

Per què, dins els vostres propòsits, va triar el Departament d'Economia i Empresa de la UPF? Vàreu visitar altres departaments?

Segons les classificacions internacionals, que mesuren la producció científica, el Departament d'Economia i Empresa de la UPF s'ha desenvolupat amb molt d'èxit en els darrers deu anys. Alguns dels membres del nostre grup de treball coneixien la situació de la vostra universitat i ens van suggerir que seria interessant d'anar a conèixer el vostre departament. No estàvem interessats a estudiar institucions de nivell molt elevat com les de Chicago o la London School of Economics. Ens interessaven més els "nouvinguts"; per això vam triar Tolosa, Barcelona, l'University College London i la Universitat d'Estocolm.

Quins eren els membres que formaven la Comissió?

Entre altres, la Comissió era formada pels professors següents: Prof. Zimmermann (DIW, IZA, Universitat de Bonn); Prof. Felderer (Universitat de Viena i Universitat de Colònia); Prof. Hauser (Universitat de Frankfurt); Prof. König (professor emèrit de la Universitat de Mannheim); Prof. Mielenhausen (Universitat de Ciències Aplicades, d'Osnabrück); Prof. Zohlnhöfer (Universitat de Magúncia); Dr. Stucke (secretari del Consell de Ciència d'Alemanya)

Quins van ser els vostres interlocutors a Barcelona?

A Barcelona vam tenir converses amb Xavier Calsamiglia, Albert Marcet, Michael Reiter i alguns altres companys amb qui vam contactar durant el dinar posterior a

la visita oficial. No podem recordar els noms de tots els estudiants postdoctorals, però sí que recordem que n'hi havia de tot el món: d'Itàlia, de Perú, d'Àustria, d'Alemanya...

Quina va ser la vostra impressió del Departament d'Economia i Empresa de la UPF?

Ens en vam anar amb la impressió que, al vostre departament, tant la docència com la recerca són molt actives. Pel que fa al reclutament de professors, vam quedar impressio-nats per la capacitat per atraure professors joves que encaixen en el programa i l'estructura del vostre departament (tot i que no hi ha finançament extra per atraure'ls). Vam tenir una discussió molt estimulante amb els vostres joves investigadors, graduats i postdoctorals, cosa que ens va donar la impressió que teniu una atmosfera de recerca amb una ment oberta, creativa, internacional i no jeràrquica. Per acabar, ens va semblar que la vostra estructura de cursos que heu adaptat del model americà de cursos de llicenciats i postgrau, funciona molt bé.

Va ser-vos útil la visita?

Com va influir-hi en les vostres recomanacions al govern alemany?

La nostra visita va ser molt útil. L'exemple concret de la UPF ens va mostrar que la visibilitat internacional i l'èxit són possibles, tot i que les condicions de base, com ara els salaris dels professors, no siguin les millors. La vostra experiència formarà part de les nostres recomanacions per a la recerca econòmica a Alemanya, i el títol serà: "Les millors pràctiques de l'estranger".

Podrieu donar-nos alguna recomanació per millorar el Departament d'Economia i Empresa a la UPF?

Vam estar poc temps amb els col·legues de la UPF; per tant, no estem en situació de fer una recomanació de pes. A més, creiem que el Departament s'ha desenvolupat seguint procediments molt "elàstics" per tal de solucionar els reptes —insisteixo: el reclutament d'economistes amb gran potencial— per tal de garantir una docència i una recerca d'excel·lència. Però seria millor no fer massa canvis en l'equip de professors; per tant, potser caldria trobar una flexibilitat superior pel que fa als salaris. Això podria oferir incentius addicionals per atraure persones destacades i amb experiència.

Dr. Andreas Stucke
Dr. Zimmermann

Més informació:

KALAITZIDAKIS; MAMUNEAS; STRENGOS.

"European Economics: an analysis based on publications in the core journals". *European Economic Review*, 43. 1999. Pàg. 1150-1168.

El Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya

El Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC) va néixer l'any 1995 amb l'objectiu de ser l'instrument central per permetre el compartiment de recursos i serveis als membres del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), que són els següents: UB, UAB, UdG, UdL, UOC, UPC, UPF, URL i la Biblioteca de Catalunya.

En el decurs d'aquests anys, nombroses biblioteques que no són membres del Consorci han valorat els avantatges que comporta participar-hi i hi han incorporat els registres de la seva col·lecció.

Les noves biblioteques que s'hi han afegit són, per ordre cronològic d'incorporació, les de les universitats i organismes següents: Universitat Jaume I, Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, Institut del Teatre, Universitat de Vic, Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, Institut Cartogràfic de Catalunya, Centre de Lectura de Reus, Biblioteca Borja, Associació de Mestres Rosa Sensat, Biblioteca Pública Arús, Centre UNESCO de Catalunya, Institut d'Infància i Món Urbà, Fundació Catalana Síndrome de Down i el Centre de Documentació Artur Martorell.

Actualment, el CCUC és la base de dades bibliogràfica de lliure accés més gran de l'àmbit català: té més de 2.000.000 de registres bibliogràfics i dona accés a 4.000.000 de volums de monografies i a més de 140.000 col·leccions de publicacions en sèrie dipositades a més de 100

biblioteques de les 23 institucions participants (9 institucions consorciades i 14 institucions associades).

Els principals beneficis que el CCUC aporta a les institucions participants i, per tant, a tots els seus membres, són: augmenten els recursos bibliotecaris disponibles, milloren els serveis bibliotecaris existents i se'n creen de nous, faciliten la productivitat científica reduint el temps requerit per localitzar i obtenir els materials bibliogràfics, i, per acabar, potencien l'ús compartit de recursos i, consegüentment, s'estalvien despeses en la feina bibliotecària.

El CCUC és consultable amb interfície web. Cada registre incorpora la informació sobre la institució que posseeix el document. A més, manté lligams amb cada un dels catàlegs locals. Això permet a l'usuari, un cop ha localitzat la referència d'un document en el CCUC, anar directament al catàleg de la institució que té el document i consultar la seva localització —seu de la Biblioteca, secció, etc.— i el seu estat —disponible, prestat, exclòs de préstec, etc.—. Aquest mecanisme d'enllaços permet oferir una informació actualitzada de l'estat de les col·leccions.

D'altra banda, el CCUC manté també enllaços directes amb els recursos electrònics que formen part de la Biblioteca Digital del CBUC, que està actualment integrada per més de 2.200 bases de dades i revistes electròniques adquirides consorciadament i d'accés restringit als membres del CBUC, i que manté un ritme de creixement ininterromput.

Una altra funció del CCUC és que inclou en cada registre bibliogràfic formularis electrònics que permeten fer als usuaris les seves peticions de préstec interbibliotecari de manera molt senzilla, incorporant les dades bibliogràfiques del document sol·licitat —que elimina així les

possibilitats d'errors tipogràfics— i enviant la petició de manera automàtica al punt de préstec interbibliotecari de la seva institució.

En resum: quin és el valor del CCUC per als estudiosos i investigadors? El CCUC els permet tenir notícia dels fons bibliogràfics de les universitats catalanes i d'un bon nombre d'institucions acadèmiques i científiques, amb una sola consulta, des de qualsevol punt connectat a la xarxa i al llarg de totes les hores del dia. Ras i curt: els estalvia temps i els facilita els treballs de recerca i de documentació bibliogràfica. Alhora que potencia la difusió i l'accessibilitat dels recursos d'informació disponibles.

El CCUC, seguint el model d'iniciatives semblants en països avançats en els serveis bibliotecaris, com ara els EUA, ha esdevingut el nucli d'iniciatives de cooperació interbibliotecària per a la millora dels serveis. I s'ha convertit en poc temps en una eina imprescindible i potent per a la recerca d'informació en el treball científic de la comunitat universitària.

Montserrat Espinós

Més informació:

<http://www.cbuc.es/ccuc/>

Activitats

Del 22 al 25 d'agost, va tenir lloc el 28è. Congrés del European Financial Association. L'activitat, la més important en el camp de les finances a Europa, va ser organitzada pel Departament d'Economia i Empresa. La sessió inaugural va anar a càrrec de Robert Merton, premi Nobel d'economia l'any 1997.

De l'1 al 3 de novembre, va tenir lloc el seminari internacional Ciència i Política a la Perifèria Europea durant la Guerra Freda, organitzat pel Grup d'Història de la Ciència del Departament d'Humanitats.

Premis de recerca

El treball de recerca "The 'Meetings of the Contracting Parties' mechanism included in the 1994 and 1997 AIEA Conventions" realitzat per Santiago Ripol Carulla, ha obtingut el premi de l'any 2001 que, amb periodicitat biennal, concedeix la *International Nuclear Law Association* (INLA).

Aquesta és la primera ocasió en què l'esmentat premi, que va ser atorgat al Congrés de l'INLA celebrat a Budapest (Hongria) del 4 al 9 de juny del 2001, ha estat concedit a un investigador espanyol. Santiago Ripol Carulla és professor titular de Dret Internacional Públic i Relacions internacionals I, actualment, vice-degà de la Facultat de Dret. Ha publicat diversos treballs sobre matèries relacionades amb el dret internacional públic, el dret comunitari europeu, la protecció internacional dels drets humans i la regulació dels usos pacífics de l'energia nuclear.

Més informació:

<http://www.upf.es/dret/orbis/cvripol.htm>

Els professors Ignasi Ribas i Pere Freixa, de l'Institut Universitari de l'Audiovisual, han guanyat la fase espanyola del premi Möbius, en l'apartat científic i tècnic amb la web educativa *Aracné. Ciència en xarxa* (projecte Argo). El projecte consisteix en el disseny d'una pàgina web per ajudar a l'aprenentatge de les ciències naturals a nens de secundària a base d'elements multimèdia i d'interactivitats —de simulació, de descoberta, d'identificació, d'associació, etc.—; i d'activitats característiques de la World Wide Web. Aquest projecte s'ha fet en col·laboració amb Planeta Actimedia S.A. per al Programa d'Informàtica Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya dins del projecte "Internet a l'Aula".

Més informació:

http://www.iaa.upf.es/recerca/iart/iart_c.htm

La Dra. Rosa Estopà Bagot, professora del Departament de Traducció i Filologia i membre de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA), ha rebut una menció honorífica de l'INTERNATIONAL INFOTERM AWARD FOR APPLIED RESEARCH AND DEVELOPMENT IN THE FIELD OF TERMINOLOGY 2001, en reconeixement per l'alta qualitat de la seva tesi doctoral "Extracció de terminologia: elements per a la

construcció d'un SEACUSE (Sistema d'Extracció Automàtica de Candidats a Unitats de Significació Especialitzada)".

Més informació:

<http://www.iula.upf.es>

Tesis doctorals

"La voie MAPK / ERK: un substrat neurobiologique de la dépendance aux substances toxicomanogè"

Emmanuel Valjent

Departament de Ciències Experimentals i de la Salut
Director: Rafael Maldonado

"El federalisme executiu i el debat sobre la qüestió nacional al Canadà"

Josep Sort i Jané

Dep. de Ciències Polítiques i Socials
Director: Klaus Jürgen Nagel

"Statistical and Empirical Issues in the Analysis of Duration Data"

Anna Espinal Berenguer
Departament d'Economia i Empresa
Director: Albert Satorra Brucart

"Stranded-Cost Recovery Payments in Competitive Markets"

José Antonio García Martín
Departament d'Economia i Empresa
Director: Atilano Jorge Padilla
Tutor del Departament: Antonio Cabrales Goitia

"Teoria social i audiències. Repensar les audiències de televisió a partir d'una proposta des de la lògica de l'estructuració social"

Jordi Farré i Coma
Departament de Periodisme i Comunicació Audiovisual
Director: Enric Saperas Lapiedra

"Els discursos sobre la 'Televisió de Qualitat'. Àmbits temàtics de referència i perspectives d'anàlisi"

Eva Pujadas Capdevila
Departament de Periodisme i Comunicació Audiovisual
Director: Xavier Ruíz-Collantes

"De guerreros a comerciantes: poder e intercambio en las comunidades del bronce final de Andalucía occi"

Ana Delgado Hervás
Institut Universitari d'Història Jaume Vicens i Vives
Directora: M. Eugènia Aubet Semmler

"La complexitat lingüística en el discurs oral i escrit: densitat lèxica, composició oracional i connexió textu"

Josep Maria Castellà Lidon
Institut Universitari de Lingüística Aplicada
Director: Lluís Payrató Jiménez

NOTÍCIES DE RECERCA és una publicació trimestral que informa dels treballs i activitats de recerca dels treballs i activitats de recerca que duu a terme la comunitat científica de la Universitat Pompeu Fabra.

Direcció:

Josep Maria Antó,
vicerector de Política Científica de la UPF

Coordinació i redacció:

Cristina Junyent,
Observatori de la Comunicació Científica (UPF)

Assessorament:

Servei de Recerca

Edició:

Gabinet del Rectorat
Plaça de la Mercè, 10-12
08002 Barcelona
Tel.: 93 542 20 00

Disseny gràfic:

Enric Satué

Impressió:

CEGE, Creaciones Gráficas.
Carrer Ciutat d'Asunción, 42
08030 Barcelona

ISSN:

1576-0995

Per donar a conèixer els vostres treballs de recerca i altres investigacions, poseu-vos en contacte amb:

Cristina Junyent
Observatori de la Comunicació Científica

La Rambla, 30-32
08002 Barcelona
Tel.: 93 542 24 46

A/e: noticies.recerca@grup.upf.es